

Народна банка Србије

Одсек за едукацију корисника финансијских услуга
ЗАКОРАЧИТЕ У СВЕТ ФИНАНСИЈА

Никола Ђукић, саветник

Народна банка Србије
Београд, 1. децембар 2017.

Зашто нам је потребна финансијска едукација?

- Појава све већег броја и све сложенијих финансијских производа;
- Доприноси разумевању финансијских производа;
- Омогућава да доносите добре финансијске одлуке;
- Сајт Народне банке Србије „Твој новац“.

Који су први кораци у свет финансија?

- Тестирајте своју потрошњу уз помоћ кућног буџета;
- Кућни буџет представља списак свих прихода и расхода током одређеног периода;
- Најчешће се прави на месечном нивоу;
- Помаже да разумете где одлази новац који добијате или зарадите и где можете да уштедите;
- Покушајте да одвојите извесну суму за штедњу.

Како направити кућни буџет?

	ПРИХОДИ	РАСХОДИ
Нето зарада	60.000,00	
Храна/пиће		15.000,00
Комуналне услуге		3.000,00
Струја		3.000,00
Телефон		1.600,00
Грејање		7.000,00
Деца		3.000,00
Слободно време		3.000,00
Превоз		6.000,00
Друго		5.000,00
Укупно приходи/расходи	60.000,00	46.600,00
Разлика прихода и расхода	13.400,00	

Шта је штедња и који видови штедње постоје?

- Штедња је чување новца.

- Видови штедње су:

- Штедња у „сламарици“ или сефу;
- Штедња у банци;
- Штедња путем животног осигурања;
- Штедња путем добровољних пензијских фондова.

Шта је текући рачун?

- Основно средство за управљање личним финансијама;

Путем текућег рачуна можете да:

- примате приходе које остварујете,
- подижете готовину,
- плаћате рачуне,
- добијете дебитну /кредитну картицу,
- обављате мењачке послове,
- подижете чекове,
- често је услов за издавање кредитне картице, одобрење кредита...

Дозвољени минус

- Најнеповољније и најчешће задуживање
- Средства се приказују као расположива али нису наша!
- Пример - годишња каматна стопа од 35%, новац који се даје на име камате, ако смо искористили:
 - 1) износ од 25.000 РСД : 8.750 РСД
 - 2) износ од 50.000 РСД : 17.500 РСД
- Уколико постоји недозвољено прекорачење, износ плаћене камате се увећава

Студентски рачун-пакети

- Неке од банака нуде рачун-пакете намењене младима.
- Поред текућег рачуна, ти пакети садрже и платне картице.
- За отварање ове врсте рачуна неопходно је да понесете фотокопију вашег индекса и личну карту.
- Распитајте се у вези с трошковима одржавања текућег рачуна.
- Затварање текућег рачуна је бесплатно у свим банкама.
- Студентски кредити и стипендије (министарство и пословне банке)

Платне картице

- Платне картице су инструмент безготовинског плаћања који вам омогућава плаћање робе и услуга и подизање готовине.
- Две основне врсте платних картица су:
 - Дебитне картице
 - Кредитне картице

Кредити

- Уколико новац позајмите од банке, то значи да ћете касније морати да га вратите, и то с каматом;
- Кредит могу добити само кредитно способна физичка лица.
- Одобравају се са фиксном или променљивом номиналном каматном стопом, у динарима или са девизном клаузулом;
- Важно је знати у којој мери се задужити, а да се кућни буџет не преоптерети.

Шта утиче на укупну цену кредита?

1) Висина каматне стопе

ЕФЕКТИВНА КАМАТНА СТОПА (ЕКС) = НОМИНАЛНА КАМАТНА СТОПА + накнаде, провизије и други трошкови

ЕКС ОМОГУЋАВА УПОРЕЂИВАЊЕ ПОНУДА КРЕДИТА РАЗЛИЧИТИХ БАНАКА!

ВИША ЕКС

СКУПЉИ КРЕДИТ

2) Дужина рока отплате

Како дужина рока отплате кредита утиче на његову укупну цену?

Пример потрошачког кредита

Рок отплате кредита	36 м	60 м
Износ кредита	100.000 РСД	100.000 РСД
Каматна стопа	19%	19%
Износ ануитета	3.591,31	2.513,41
Укупна плаћена камата	29.287,06	50.804,76
Трошкови обраде 2%	2.000,00	2.000,00
Укупна цена кредита	31.287,06	52.804,76

Како можемо заштитити своје вредности?

- У свакодневном животу смо често изложени разним ризицима;
- Један од начина да се ублаже или елиминишу последице таквих ризика јесте осигурање;
- Две врсте осигурања: животно и неживотно

Савети

- До ствари које желимо можемо доћи на различите начине, али је штедња најисплативији;
- Почните да штедите што пре, будите упорни и паметно усмеравајте своју уштеђевину;
- Уколико размишљате о кредиту првенствено процените важност потребе коју желите да финансирате на овај начин;
- Упоредите понуде већег броја финансијских институција;
- Информшите се и учите о свету финансија, јер су то знања која нису за оцену, већ за живот.

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

www.tvojnovac.nbs.rs

pitanja@nbs.rs

тел: 0800 110 100